

[Ministeren for handel, industri og søfart.] arbejdspladsernes folk. Derfor forhøjede vi tillægsrationerne generelt med en trediedel i april kvartal 1948. Den afgørende og mest følelige forbedring kom imidlertid nu i efteråret, hvor det lykkedes at forhøje selve grundrationen med en trediedel i kraft af den såkaldte krystalsæbe, fremstillet på basis af linolie. Vi er nu i stand til at give $\frac{1}{2}$ kg krystalsæbe pro persona pr. 4 måneder, og det er, regnet i fedtstofenheder, en forhøjelse af rationen på 33 pct., hvilket skulle være føleligt, selvom det naturligvis ikke har løst problemet.

Samtidig med at disse sæbevanskeligheder har gjort sig gældende, har det i visse perioder været så uheldigt, at den har været kombineret med tilsvarende vanskeligheder på sodaens område. Enhver husmoder ved, hvilken rolle sodaen spiller og i ikke mindre grad de sodaholdige iblødsætnings- og rengøringsmidler, der en tid har været helt ude af produktionen. Her er vi nået frem til, at sodaen er fri, og at disse iblødsætningsmidler og rengøringsmidler er kommet i produktion igen.

Spørgsmålet er nu, hvornår vi kan nå videre frem og fortsætte den forbedringslinie, der har præget forholdene på dette område det sidste års tid. Det er naturligvis afhængigt af, hvorledes vi kan få flere råstoffer til sæbefremstilling. Et af de vigtigste og bedste råstoffer til sæbefremstilling er de animalske fedtstoffer. Her har vi imidlertid ikke kunnet forøge forsyningerne på grund af de meget små slagtninger af kreaturer. Heldigvis er det også relativt få kreaturer, der går på destruktionsanstalten, og det har gjort, at der af de animalske fedtstoffer ikke kan fremskaffes flere i øjeblikket til sæbefremstilling. Så er der de vegetabiliske fedtstoffer. Her har vi netop fremskaffet krystalsæbe på basis af linolie af dansk avl. Om der kan nås videre ad den vej afhænger af høsten til næste år; men såvidt mit kendskab til dyrkningsforholdene rækker, er høsten ikke sået endnu, og det vil derfor være vanskeligt at sige noget om dette. Så kunne der være tale om at importere vegetabiliske fedtstoffer. Her forholder det sig sådan, at for det første skal de betales i dollars, og for det andet er de underkastet international allokering, d. v. s. at vi får tildelt et bestemt kvantum, og af det køber vi i hver periode rub og stub, til trods for at det koster dollars. Men vi kan altså ikke skaffe mere.

Jeg håber, at jeg gennem disse oplysninger har givet en lille fremstilling af sæbesituationen, hvordan den har udviklet sig,

og af de fremskridt — og jeg tror, man må indrømme, at de ikke er uvæsentlige —, som det trods alt er lykkedes os at fremkalde; idet jeg erkender, at problemet langtfra er løst og ikke vil være løst, før vi giver sæben helt fri. Det vil, som man vil forstå af den fremstilling, jeg har givet af råstofvanskelighederne, ikke være muligt i dette øjeblik. Men vi vil vågent og energisk spejde efter, hvornår det bliver muligt.

Petra Petersen: Jeg vil gerne takke den højtærede minister for denne redegørelse. Det er jo glædeligt at høre, at vi kan betragte det halve kilogram krystalsæbe i hver rationeringsperiode som noget, vi vil få for eftertiden. Denne sæbe har kun en fejl, og det er; at medens før krigen et halvt kilo krystalsæbe kostede fra 27 til 30 øre, koster det i dag 1 kr. 25 øre. Det er jo en svær belastning for en husholdning, at sæben er steget så kolossalt i pris. Men jeg takker ministeren for redegørelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Tholstrup* til ministeren for handel, industri og søfart.

Hvorledes beregnes den såkaldte industripris på 84 øre pr. kg sukker, og har beregningsgrundlaget ikke forandret sig siden sidste prisansættelse?

Tholstrup: Efter hvad jeg har fået oplyst, blev sukkerafgiften for industrisukker forhøjet fra 26 til 43 øre pr. kg den 1. oktober 1946, hvilket velsagtens havde en vis forbindelse med den pris, der dengang opnåedes for sukker til eksport. Men siden 1. oktober 1946 er verdensmarkedsprisen på sukker jo gået ned og er oven i købet gået ned under den danske produktionspris.

Der kan derfor ikke være nogen rimelig grund til længere at opretholde en så høj afgift, og det kan heller ikke være i overensstemmelse med ånden i prislovens § 1, som vistnok er det eneste sted, hvor lovhjemmel til afkrævning af en sådan afgift kan findes. Prisen på industrisukker bør under ingen omstændigheder være højere end produktionsprisen, subsidiært verdensmarkedsprisen, således at sukkervarer, hvad enten de bruges herhjemme eller sælges til eksport, ikke unødigt fordyres til skade for forbrugerne og til skade for eksportens konkurrenceevne. Hvis det kun drejer sig om en forglemmelse, at prisen ikke er blevet reguleret under hensyn til det faldende marked siden 1946, ja, så er det ligetil,